

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ФАКУЛЬТЕТ АГРОНОМІЇ ТА ЛІСІВНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ **В.А. Мазур**
« _____ » _____ **2021 р.**

П Р О Г Р А М А

**фахового вступного випробування
для здобуття ступеня бакалавра
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»
за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство»**

Програму підготували:

Дідур І.М. декан факультету агрономії та лісівництва, к.с.-г.н, доцент;

Прокопчук В.М. в.о. завідувача кафедри лісового, садово-паркового господарства, садівництва та виноградарства, к.б.н. доцент;

Чернецький В.М. д.с.-г.н., професор кафедри лісового, садово-паркового господарства, садівництва та виноградарства;

Паламарчук І.І. к.с.-г.н., доцент кафедри лісового, садово-паркового господарства, садівництва та виноградарства.

Циганський В.І. к. с.-г. н., ст. викладач кафедри рослинництва, селекції та біоенергетичних культур.

Рекомендовано до видання Вченою радою Вінницького національного аграрного університету.

(протокол від « ____ » _____ 20 ____ р. № ____)

Схвалено науково-методичною комісією Вінницького національного аграрного університету

(протокол від 16.02.2021 р. № 7)

Рекомендовано до видання Вченою радою факультету агрономії та лісівництва

(протокол від 16.02. 2021 р. № 7)

Схвалено науково-методичною комісією факультету агрономії та лісівництва

(протокол від 15. 02. 2021 р. № 7)

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Мета вступного фахового випробування.....	5
2. Характеристика змісту програми.....	6
3. Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів.....	10
4. Порядок проведення вступного фахового випробування.....	11
5. Структура екзаменаційного білета.....	12
6. Критерії оцінювання вступного фахового випробування.....	13
7. Рекомендована література.....	14
ДОДАТКИ. Зразок виконання екзаменаційного завдання.....	15

ВСТУП

Спеціальність «Садівництво та виноградарство» відноситься до найбільш поширених специфічних категорій сільського господарства. За цією спеціальністю можуть навчатися особи, які мають базову освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень – молодший спеціаліст) з спеціальностей 201 «Агрономія», спеціалізації «Плодівництво і виноградарство» або спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство».

Основою для визначення змісту вступного фахового випробування є освітньо-професійна програма освіти за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство».

Під час вступного фахового випробування абітурієнти повинні показати рівень теоретичних знань з циклу фундаментальних та основних розділів спеціальних дисциплін.

1. МЕТА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступні випробування мають за мету з'ясувати рівень засвоєння теоретичних знань абітурієнтів, оцінити їх аналітичні здібності та навички, що відповідають вимогам підготовки молодших спеціалістів з агрономії та виявити достатність рівня підготовки до навчання на здобуття освітнього ступеня бакалавр за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство».

Метою вступного іспиту для здобуття ступеня бакалавра є формування контингенту студентів, найбільш здібних до успішного засвоєння дисциплін визначеної спеціальності, шляхом оцінки знань та навичок абітурієнтів за напрямками професійно-орієнтованої діяльності.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Іспит має комплексний характер і базується на провідних навчальних дисциплінах, що формують знання та уміння бакалавра і визначають рівень його кваліфікації.

Завдання до фахового вступного випробування студентів, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавр зі спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство» містять питання з наступних базових дисциплін: ботаніка; фізіологія рослин; ґрунтознавство; плодівництво; овочівництво.

Основними критеріями при оцінювання знань студента під час іспиту виступають: знання навчального матеріалу дисципліни; вміння виділяти істотні положення навчальної дисципліни; вміння формулювати конкретні положення навчальної дисципліни; уміння застосовувати теоретичні знання для аналізу конкретних ситуацій та вирішення прикладних проблем.

Формою проведення вступного іспиту для здобуття ступеня бакалавра зі спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство», освітня програма «Садівництво та виноградарство» є письмове тестування.

Перелік дисциплін та їхніх розділів, що виносяться на іспит:

1. Ботаніка:

- 1.1. Ботаніка – наука про рослини.
- 1.2. Загальна характеристика рослин.
- 1.3. Поширення рослин та їх значення у біосфері.
- 1.4. Структура, функціонування, зростання, походження, еволюція і розподіл живих організмів на Землі;
- 1.5. Екологія – комплекс наук про взаємозв'язки живих організмів та їхніх угруповань між собою і довкіллям, про структуру та функціонування надорганізмових систем;
- 1.6. Молекулярна біологія – вивчає процеси, що відбуваються в живих системах на молекулярному рівні;

1.7. Біохімія – наука про хімічний склад живих організмів і про хімічні процеси, що відбуваються в організмах;

1.8. Цитологія – наука про будову та процеси життєдіяльності клітин;

1.9. Анатомія рослин – наука про будову та функції тканин рослин;

1.10. Анатомія – наука про форму, будову організму та окремих його органів чи систем;

1.11. Морфологія – наука про форму та структуру організму.

1.12. Фізіологія – наука про процеси життєдіяльності організмів;

1.13. Генетика – наука про закономірності спадковості та мінливості, механізмах передачі спадкової інформації від батьків до нащадків.

2. Фізіологія рослин :

2.1. Хімічний склад, структура і функції рослинного організму.

2.2. Водобмін у рослин.

2.3. Кореневе живлення рослин.

2.4. Фотосинтез.

2.5. Дихання рослин.

2.6. Фізіологія росту і розвитку рослин.

2.7. Стійкість рослин до несприятливих чинників.

2.8. Фізіологія формування насіння, плодів та інших продуктивних частин рослин.

3. Ґрунтознавство:

3.1. Поняття про ґрунт і родючість. Склад ґрунту, фактори і процеси ґрунтоутворення. Поняття про ґрунтоутворюючі породи. Мінералогічний склад ґрунтоутворюючих порід та ґрунтів. Вплив первинних і вторинних мінералів на агропромислові властивості ґрунтів. Породоутворюючі мінерали.

3.2. Гранулометричний склад ґрунтоутворюючих порід та ґрунтів. Класифікація гранулометричних фракцій. Класифікація ґрунтів за гранулометричним складом.

3.3. Фактори та процеси ґрунтоутворення. Формування профілю ґрунту.

3.4. Органічна речовина і вбирна здатність ґрунту. Роль організмів в утворенні ґрунту і формуванні родючості. Органічна частина ґрунту. Джерела

та процеси перетворення органічних речовин у ґрунті. Склад та властивості гумусу. Агрономічне значення та екологічна роль гумусу. Гумусний стан ґрунту та його регулювання.

3.5. Ґрунтові режими, властивості та родючість ґрунту. Структура ґрунту та її агрономічне значення. Поняття про морфологічну та агрономічну структуру ґрунту. Агрономічно цінна структура. Фактори, умови та механізми формування агрономічно цінної структури. Фізичні та фізико-механічні властивості ґрунту, їх агрономічна оцінка й заходи щодо регулювання.

3.6. Вода в ґрунтах та її доступність рослинам. Стан, види, форми і категорії ґрунтової вологи. Ґрунтово-гідрологічні константи. Потенціал ґрунтової вологи та всмоктуюча сила ґрунту. Водні властивості ґрунту. Водний режим та водний баланс ґрунту. Оцінка запасів продуктивної вологи. Типи водного режиму ґрунтів. Регулювання водного режиму. Ґрунтовий розчин та окисно-відновні процеси в ґрунтах. Склад і концентрація ґрунтового розчину. Окислювально-відновні процеси та їх оцінка.

3.8. Повітряні властивості та повітряний режим ґрунтів та його регулювання. Тепловий режим ґрунтів.

3.9. Загальна теорія родючості ґрунту. Поняття про родючість ґрунту. Види родючості. Відтворення родючості ґрунту. Поняття про бонітування ґрунтів та якісну оцінку земель. Методика бонітування ґрунтів та якісної оцінки земель. Наукові основи землеробства.

4. Плідівництво:

4.1. Походження, класифікація, виробничо-біологічна й технологічна характеристика плодових, ягідних і горіхоплідних рослин.

4.2. Морфологічна й анатомічна будова плодових рослин.

4.3. Закономірності росту і розвитку плодових рослин.

4.4. Фізіологія плодової рослини.

4.5. Екологічні фактори в життєдіяльності плодових рослин.

4.6. Біологічні чинники плодоношення плодових рослин.

4.7. Проектування і закладання плодових насаджень.

4.8. Способи регулювання росту і плодоношення та системи формування крон.

4.9. Удобрення плодових насаджень.

4.10. зрошення плодових насаджень.

4.11. Догляд за врожаєм.

4.12. Збирання і товарна обробка врожаю.

4.13. Технології вирощування зерняткових культур (яблуна, груша, айва, аронія).

4.14. Технології вирощування кісточкових культур (слива, алича, вишня, черешня, абрикос, персик, кизил).

4.15. Технології вирощування ягідних культур (суниця, малина, смородина, порічка).

4.16. Технології вирощування горіхоплідних, рідкісних і малопоширених культур: горіх волоський, фундук, мигдаль, актинідія, лимонник китайський, жимолость їстівна, ірга, мушмула, калина, бузина чорна, шипшина великоплідна.

5. Овочівництво:

5.1. Біологічні особливості овочевих культур та їх відношення до умов зовнішнього середовища.

5.2. Виробничо-біологічне групування та ботанічна класифікація овочевих культур.

5.3. Насіння овочевих культур.

5.4. Розмноження овочевих культур.

5.5. Сівба насіння і висаджування розсади. Розрахунки потреби господарства в розсаді. Визначення площі живлення, густоти рослин, норми висіву насіння овочевих культур.

5.6. Посівні та сортові якості насіння. Визначення посівної придатності насіння до сівби.

5.7. Визначення сортових і посівних якостей насіння.

5.8. Загальні прийоми догляду за рослинами та збирання врожаю овочевих культур.

5.9. Походження овочевих культур. Ботанічні та біологічні особливості, вимоги до умов вирощування. Сорти.

3. ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНОСТІ АБИТУРІЄНТІВ

Програма фахових вступних випробувань складена відповідно до «Освітньо-професійної програми» підготовки бакалавра за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство».

Вимоги до вступних випробувань базуються на нормативних формах державної атестації осіб, які навчаються у навчальних закладах. На вступні випробування виноситься система умінь, що визначена Освітньо-професійною програмою з вказаної спеціальності. Зміст вступних випробувань базується на системі компетентностей, отриманими студентами під час засвоєння нормативних навчальних дисциплін, що визначені «Освітньо-професійною програмою» підготовки фахівця освітнього ступеня бакалавр.

Вступник освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст при вступі на освітній ступінь бакалавр за спеціальністю 203 «Садівництво і виноградарство» повинен:

знати:

- основні агрономічні закони;
- напрямки агрономічних наукових досліджень;
- загальні поняття про агрономію та її складові;

вміти:

- оперувати знаннями з агрономічних наук;
- вміти визначитись в напрямках агрономічних досліджень;
- застосувати основні агрономічні закони і вміти ними оперувати;

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація фахового вступного випробовування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Вінницького національного аграрного університету (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhenya-pk-21.pdf>).

Положення про фахові атестаційні комісії Вінницького національного аграрного університету (<https://vsau.org/assets/images/content/dokPDF/polozhennya-pro-faxovi-atestacijni-2018.pdf>).

5. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОНОМІЇ ТА ЛІСІВНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ В.А. Мазур
«_____» _____ 2021 р.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство»

Білет ХХ

Тестові завдання.

Завдання 1

Завдання

Завдання 25

*Шкала оцінювання за 100-бальною шкалою (від 100 до 200 балів),
кожне запитання 4 бали*

Затверджено на Вченій раді факультету агрономії та лісівництва
Протокол №... від 2021 р.

Голова фахової атестаційної комісії _____ доц. Дідур І.М.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Критерії оцінки результатів тестування

Завдання	Бали
Тестові запитання (1-25)	По 4 бали за кожне
Максимальна сума балів	200

**Шкала оцінювання за 100-бальною шкалою (від 100 до 200 балів),
кожне запитання 4 бали.**

<i>БАЛИ</i>	<i>ОЦІНКА</i>
200-190	ВІДМІННО
185,5-175	ДУЖЕ ДОБРЕ
174,5-150	ДОБРЕ
149,5-124	ЗАДОВІЛЬНО
100-123,5	НЕЗАДОВІЛЬНО

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Болотський А.С. Овощи України. Харків: Орбіта, 2001. 1088с.
2. Гордієнко В.П. і ін. Землеробство (навчальний посібник для вузів). К.: Вища школа, 1991, 268 с.
3. Загальне землеробство: Підручник. За ред. В.О. Єщенка. К.: Вища освіта, 2004, 336 с.
4. Зінченко О.І. Кормовиробництво. К.: Вища школа, 1994, 440 с.
5. Зінченко О.І., Салатенко В.Н., Білоножка М.А. Рослинництво: Підручник. За ред. О.І. Зінченка. К.: Аграрна освіта, 2001, 591 с.
6. Копитко П.Г. Удобрення плодових і ягідних культур. К.: Вища школа, 2001. 206 с.
7. Кравченко М.С., Царенко О.М., Міщенко Ю.Г. та ін. Практикум із землеробства (навчальний посібник). К.: Мета, 2003, 320 с.
8. Лихацький В.І. та ін.. Овочівництво. Практикум. ФОП Бондарець С.С., 2012. 450с.
9. Лихацький В.І. та ін.. Овочівництво. Практикум. ФОП Бондарець С.С., 2012. 450 с.
10. Лихочвор В.В., Петриченко В.Ф. Рослинництво. Сучасні інтенсивні технології вирощування основних польових культур. Львів: НВФ «Українські технології», 2006, 730 с.
11. Ягідництво: Навчальний посібник. К., 2009. 216 с.

Додатки

ЗРАЗОК ВІДПОВІДІ НА ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Варіант №

Номер завдання	Відповіді
1	
2	
3	
25	

_____ 2021 р.
(дата)

(підпис студента)